

ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
15-888 Białystok
ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Białystok, 18 czerwca 2019 r.

BSW.0003.10.2019

Pan
Romuald Łanczkowski
Radny Województwa Podlaskiego

Szanowny Panie Radny,

W odpowiedzi na Pana interpelację złożoną 27 maja 2019 roku dotyczącą realizacji w 2018 roku zadań Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku polegających na organizowaniu i prowadzeniu doskonalenia zawodowego nauczycieli, w załączeniu przesyłam informację dot. realizacji powyższych zadań w okresie objętym zapytaniem.

Z poważaniem,

CZŁONEK ZARZĄDU

Marek Malinowski

Załącznik:

Zadania Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku polegające na organizowaniu i prowadzeniu doskonalenia zawodowego nauczycieli zrealizowane w 2018 roku

Zadania Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku polegające na organizowaniu i prowadzeniu doskonalenia zawodowego nauczycieli zrealizowane w 2018 roku

Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku w 2018 roku zorganizowało i zrealizowało różnorodne metodycznie, merytorycznie i organizacyjnie formy doskonalenia. Były to: kursy kwalifikacyjne, kursy doskonalące, warsztatowa oferta konsultanta, informacyjne szkolenia rad pedagogicznych, kursowe szkolenia rad pedagogicznych, szkolenia zespołów przedmiotowych/zadaniowych, sieci współpracy i samokształcenia, konferencje, seminaria, lekcje biblioteczne, gry dydaktyczne, wystawy, konkursy, spotkania autorskie oraz procesowe wspomaganie szkół.

Forma doskonalenia	2018		
	Liczba form	Liczba godzin	Liczba uczestników
Kursy kwalifikacyjne	3	413	47
Kursy doskonalące	30	513	376
Warsztatowa oferta konsultanta	251	951,5	3582
Informacyjne szkolenia rad pedagogicznych	52	134	1347
Kursowe szkolenia rad pedagogicznych	5	25	153
Szkolenia zespołów przedmiotowych/zadaniowych	68	223	1103
Sieci współpracy i samokształcenia	32	117	545
Konferencje, seminaria	26	85	1919
Lekcje biblioteczne	22	216	1092
Procesowe wspomaganie szkół	12	-	341
Ogółem	501	2677,5	10505

Ad. 1. Zadania z zakresu wynikającego z kierunków polityki oświatowej oraz wprowadzanych zmian w systemie oświaty

Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku realizuje, organizuje i prowadzi szkolenia, których tematyka wynika z kierunków realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny. W roku szkolnym 2017/2018 Ministerstwo Edukacji Narodowej wskazało następujące kierunki:

1. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.
2. Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.
3. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.
4. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.
5. Wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek.
6. Podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty.

W roku szkolnym 2018/2019 Ministerstwo Edukacji Narodowej wskazało następujące kierunki:

1. 100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie postaw patriotycznych uczniów.
2. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
3. Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
4. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

Opis realizacji.

Kierunek: Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego

Luty 2018 r. - warsztaty na temat organizacji egzaminu z matematyki dla uczniów klas ósmych, który będzie przeprowadzany od 2019 roku.

W okresie od lutego do marca 2018 r. kurs doskonalący dla nauczycieli języka niemieckiego realizującego założenia nowej podstawy programowej.

Marzec 2018 r. - warsztaty dotyczące analizy zapisów w nowej podstawie programowej i realizacji projektów edukacyjnych.

Marzec 2018 r. - warsztaty wyjazdowe w Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach dla nauczycieli języka niemieckiego – dot. sposobów kształtowania kreatywności i pozytywnego nastawienia do nauki języka obcego; doskonalenie warsztatu metodycznego nauczyciela.

Kierunek: Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej

Oferta szkoleniowa Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku, obok szkoleń prowadzonych w siedzibie placówki oraz spotkań w instytucjach edukacyjnych, była wzbogacona o warsztaty terenowe. Nauczyciele – przyrodnicy mieli okazję uczestniczyć w warsztatach organizowanych w październiku i listopadzie w Suwalskim Parku Krajobrazowym oraz w Wigierskim Parku Narodowym.

Uczenie programowania odgrywa coraz większą rolę w działaniach edukacyjnych szkół dlatego też w Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku zaproponowano cały cykl kursów doskonalących dotyczących tego zagadnienia. Odbyły się szkolenia na temat programowania wizualnego, wykorzystania programu Scratch na lekcjach, uczenia myślenia algorytmami. W szkoleniach, oprócz nauczycieli informatyków, wzięli też udział nauczyciele innych specjalności zainteresowani wprowadzaniem nauczania programowania we wczesnych etapach edukacyjnych.

Luty i marzec 2018 r. - warsztaty podwyższające kompetencje nauczycieli informatyki w zakresie programowania w języku tekstowym Python oraz implementacja algorytmów w języku wizualnym edukacyjnym Scratch.

Marzec i czerwiec 2018r. szkolenia dedykowane nauczycielom przedszkoli i szkół podstawowych w zakresie kodowania i programowania z wykorzystaniem maty edukacyjnej Mistrzów Kodowania.

Czerwiec 2018 r. - warsztaty dla nauczycieli Zespołu Szkół Elektrycznych w Białymstoku z robotyki – prezentowanie robotów budowanych z klocków Lego oraz sterowanie tymi robotami.

Kierunek: Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych

Tematyce bezpieczeństwa w Internecie i umiejętnościom korzystania z portali społecznościowych poświęcone były oferty szkoleniowe: kurs doskonalący „Myślenie algorytmami. Nauka programowania w szkole”. Szczególnie ważne dla nauczycieli były także treści związane z wirtualną przemocą – jej obliczem, przyczynami oraz sposobami radzenia sobie z takimi zachowaniami - 3 szkolenia na temat: „Wirtualna przemoc – realne ofiary. Jak zapobiegać i reagować na zagrożenia związane z cyberprzemocą?”.

Styczeń 2018 r. - warsztaty poruszające zagadnienia związane z zagrożeniami fizycznymi i psychicznymi wynikającymi z użytkowania urządzeń elektronicznych i korzystania z Internetu. Ważnym zagadnieniem tego szkolenia było omówienie zjawiska cyberprzemocy.

Luty 2018 r. - warsztaty w zakresie bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu, a także zachęcenie do organizacji inicjatyw związanych z obchodami Dnia Bezpiecznego Internetu. Podczas warsztatów omówiono ideę organizacji DBI oraz zaprezentowano instytucje, które są organizatorami i partnerami obchodów DBI w Polsce.

Warsztaty wyjazdowe w Małym Płocku prezentujące wyniki badań prowadzonych przez NASK w 2016 r. i publikowanych w 2017 roku, które pokazały tendencje w korzystaniu z sieci Internet przez nastolatków.

Marzec 2018 r. - warsztaty pt. „Dlaczego warto szanować swoją prywatność w Internecie?”

Kierunek: Wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek

Szkolenie pt. „Narzędzia diagnostyczne i materiały metodyczne wspomagające rozpoznawanie zainteresowań zawodowych i predyspozycji zawodowych uczniów”.

Od września 2018 r. na mocy porozumienia zawartego przez Dyrektora CEN w Białymstoku a Instytutem Badań Edukacyjnych w siedzibie placówki działa zespół doradców regionalnych, który wykonuje swoje obowiązki związane z upowszechnianiem wiedzy na temat Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, ścisła współpraca z doradcami także służy wzbogaceniu oferty CEN w tym zakresie.

Kierunek: Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły

Styczeń 2018 r. - szkolenie członków Rady Pedagogicznej w Zespole Szkół Rolniczych w Sokółce na temat: „Prawa i wolności człowieka w Programie Wychowawczo - Profilaktycznym szkoły”, w Centrum Edukacji Nauczycieli szkolenie na temat: „Istota budowania partnerskich relacji z uczniami”.

Marzec 2018 r. - szkolenie w Szkole Podstawowej w Gródku dotyczące konstruowania programów wychowawczo-profilaktycznych. Zaprezentowano założenia, cele i realizację programu "Szkoła dla rodziców i wychowawców".

Kwiecień 2018 r. - szkolenie członków zespołu zadaniowego w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Hajnówce na temat: „Szkoła jako środowisko wychowawcze”.

Maj 2018 r. - szkolenie na temat: „Klasa jako grupa społeczna”.

Kierunek: Podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty

Styczeń 2018 r. - warsztaty dotyczące edukacji włączającej – analiza rozporządzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej o organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej pod kątem opracowania wniosków z przeprowadzonej pomocy.

Marzec 2018 r. – warsztaty - analiza rozporządzenia MEN w zakresie zadań do realizacji w ramach organizacji pomocy uczniom z opinią lub orzeczeniem.

Kwiecień 2018 r. - warsztaty Leśny Surwiwal – zorganizowane w Malinówce koło Ełku.

Kwiecień 2018 r. - konferencja naukowo-metodyczna we współpracy z Wyższą Szkołą Wychowania Fizycznego i Turystyki w Białymstoku pt. „Inkluzja zamiast izolacji - uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na lekcjach wychowania fizycznego”.

Kwiecień 2018 r. - oferta warsztatowa "Edukacja włączająca - co oznacza dla dzieci ze spektrum autyzmu i ich rodziców".

Maj 2018 r. - szkolenie na temat obowiązków nauczycieli w zakresie dbania o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów.

Kierunek: 100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie postaw patriotycznych uczniów

Od września 2018 r. realizacja Programu wieloletniego „Niepodległa” na lata 2017-2021 - przygotowanie i przeprowadzenie patriotycznej gry miejskiej, miejsce realizacji – Białystok.

Październik 2018 r. - konferencja pt. „Wielowymiarowa tożsamość mieszkańców Podlasia w kontekście 100-lecia odzyskania niepodległości”.

Oferta szkoleniowa dotycząca kształtowania postaw i wartości uczniów/wychowanków oraz konsultacje indywidualne i grupowe.

Kierunek: Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów

Wrzesień 2018 r. - konferencja „Podlaskie Inspiracje Pedagogiczne” – zaprezentowanie nowatorskich rozwiązań edukacyjnych i wychowawczych.

Oferta konsultantów - organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych służących rozwijaniu kreatywności i innowacyjności uczniów i wychowanków poprzez włączenie do procesu dydaktyczno-wychowawczego nowatorskich rozwiązań metodycznych.

Kurs doskonalący „Realizacja podstawy programowej z języka polskiego w kontekście wymagań edukacyjnych”.

Oferta konsultanta - dostosowanie treści podstawy programowej nauczania religii prawosławnej w klasie VIII szkoły podstawowej oraz w szkole branżowej.

Kierunek: Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego

Organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych z zakresu doradztwa zawodowego w szkołach:

1. Forum wymiany doświadczeń dotyczących współpracy z pracodawcami i realizacji doradztwa zawodowego
2. Kurs doskonalący „Dostosowanie wybranego z programów nauczania do technikum 5-letniego do potrzeb szkoły”,
3. Kurs doskonalący „Analiza zmian w podstawie programowej kształcenia w zawodach”.

Kierunek: Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci

Organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych w zakresie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów edukacyjnych i wykorzystywania narzędzi TIK w edukacji: przedszkolnej i wczesnoszkolnej, humanistycznej, językowej, informatycznej, przyrodniczej, artystycznej i bibliotekarstwie szkolnym:

1. Warsztaty „Wykorzystanie TIK w nauczaniu języka polskiego”.
2. Warsztaty „Lekcja polskiego z wykorzystaniem aplikacji Learning Apps”.
3. Warsztaty „Wykorzystanie narzędzi TIK do rozwiązywania zadań z geometrii analitycznej”.
4. Kurs doskonalący „Materiały graficzne w szkole, czyli Corel w praktyce”.
5. Kurs doskonalący „Edytor graficzny GIMP w praktyce szkolnej”.
6. Warsztaty „Edukacji w „chmurze”.
7. Warsztaty „Narzędzi TIK w dydaktyce”.
8. Szkolenie członków rady pedagogicznej „Nowoczesne metody kształcenia z wykorzystaniem narzędzi TIK”.
9. Szkolenie członków rady pedagogicznej „Zmiana struktury lekcji sprzyjająca rozwojowi kluczowych kompetencji cyfrowego pokolenia – odwrócona klasa”.
10. Szkolenie członków rady pedagogicznej „Przygotowanie materiałów i prowadzenie zajęć z wykorzystaniem tablicy interaktywnej”.
11. Sieć współpracy „Opracowanie struktury sieci i założenie kont na platformie e-learningowej”.
12. Sieć współpracy „Zamieszczanie materiałów dydaktycznych, informacji i moderowanie siecią”.
13. Sieć współpracy „Organizowanie i prowadzenie spotkań stacjonarnych”.
14. Współpraca ze szkołami w ramach wymiany doświadczeń – lekcje otwarte, miejsce realizacji - szkoły i placówki oświatowe.

Przykładowe tematy szkoleń zrealizowanych przez konsultantów Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku:

- „Wykorzystanie TIK w rozwijaniu kontaktów ucznia z książką”;
- „Jak zaciekać współczesnego czytelnika książką?”;
- „Narzędzia TIK w promocji czytelnictwa”;
- „Wirtualna rzeczywistość, czym jest i jak wykorzystać w edukacji?”;
- „Model BYOD i grywalizacja, czyli wykorzystanie aplikacji z wykorzystaniem urządzeń mobilnych na lekcjach”;
- „Wykorzystanie narzędzi TIK w procesie nowoczesnej edukacji”;
- „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy nauczyciela przedszkola”;
- „Podcasty i ich wykorzystanie na lekcji języka niemieckiego”;
- „Z niemieckim w świat nowych technologii”;
- „Narzędzia TIK wspomagające nauczanie i uczenie się języka obcego”;
- „Program GeoGebra dla początkujących”;
- „Wykorzystanie zasobów TIK na katechezie”;
- „Przygotowanie materiałów i prowadzenie zajęć z wykorzystaniem tablicy interaktywnej”;
- „Platforma e-learningowa 4-System”;

- "Program WBTEExpress jako kreator interaktywnych materiałów edukacyjnych";
- „Jak zmienić dane statystyczne w graficzną narrację? Tworzenie infografik z wykorzystaniem platformy Canva”;
- „Edytor graficzny GIMP w praktyce szkolnej”;
- „Materiały graficzne w szkole, czyli Corel w praktyce”;
- „Zastosowanie arkusza kalkulacyjnego w pracy nauczyciela”.

Ad.2. Zadania z zakresu wymagań stawianych wobec szkół i placówek, których wypełnianie jest badane przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny w procesie ewaluacji zewnętrznej, zgodnie z przepisami w sprawie nadzoru pedagogicznego

Istotnym celem doskonalenia dyrektorów i nauczycieli w zakresie analizy wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego jest planowanie i realizacja działań rozwojowych i naprawczych. W ofercie uwzględniamy więc indywidualne potrzeby szkół i placówek, oferując im procesowe wspomaganie. Proponowane działania wychodzą naprzeciw wymaganiom państwa stawianym wobec szkół i placówek w procesie ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Wyniki tych badań są wykorzystywane przez szkoły/placówki do zapewnienia wysokiej jakości realizacji zadań statutowych oraz służą rozwojowi uczniów i wychowanków. Działania skierowane są przede wszystkim do rad pedagogicznych oraz członków zespołów przedmiotowych i zadaniowych. Oferta ukierunkowana jest na diagnozę pracy szkoły i analizę raportu z ewaluacji zewnętrznej oraz na wdrażanie wniosków i rekomendacji z ewaluacji wewnętrznej. Jakość procesowego wspomagania przejawia się w tym, że odchodzi się od tradycyjnych, pojedynczych, często przypadkowych form szkoleniowych na rzecz doskonalenia cyklicznego, adekwatnego do oczekiwań nauczycieli, zorganizowanego w ich miejscu pracy. Wspomaganie pomaga szkole zdiagnozować sfery działalności, nad którymi trzeba jeszcze pracować, aby szkoła mogła być jeszcze skuteczniejsza w swoich działaniach.

Organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych dotyczących analizy wyników egzaminu gimnazjalnego oraz maturalnego z języka polskiego i matematyki.

- Kurs doskonalący „Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego z języka polskiego z roku szkolnego 2017/2018”,
- Kurs doskonalący „Analiza wyników egzaminu maturalnego z języka polskiego z roku szkolnego 2017/2018”,
- Informacyjne szkolenie członków rady pedagogicznej „Analiza wyników egzaminów zewnętrznych jako czynnik wpływający na poprawę jakości pracy szkoły”,
- Organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych dotyczących egzaminu maturalnego z języka białoruskiego.

Organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych dotyczących analizy wyników egzaminu gimnazjalnego oraz maturalnego z języka obcego:

1. Warsztat „Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego z języka obcego w roku 2018”,
2. Warsztat „Analiza wyników egzaminu maturalnego z języka obcego w roku 2018”.

Organizacja i prowadzenie procesowego wspomaganie rozwoju szkół i placówek oświatowych w formie wspomaganie kompleksowego.

Organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych dotyczących wymagań państwa wobec szkół i placówek oświatowych:

1. Warsztat „ W jakim stopniu moja szkoła spełnia wymagania państwa stawiane wobec szkół i placówek?”.

Organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych na temat oceniania i pomiaru dydaktycznego:

1. Kurs doskonalący „Pomiar dydaktyczny dla nauczycieli kształcenia zawodowego”,
2. Kurs doskonalący „Ocenianie wspierające rozwój ucznia”,
3. Kurs doskonalący „Opracowanie lub modyfikacja przedmiotowego systemu oceniania z przedmiotów zawodowych”,
4. Kurs doskonalący „Psychologiczny i etyczny aspekt oceniania osiągnięć uczniów”,
5. Kurs doskonalący „Kompetencje nauczyciela w zakresie oceniania przedmiotowego”.

Organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych dotyczących psychologicznych i pedagogicznych aspektów oceniania:

1. Szkolenie członków rady pedagogicznej „Pułapki i błędy przy ocenianiu – aspekt psychologiczno-pedagogiczny”.

Organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych na temat oceniania wewnątrzszkolnego z języka mniejszości narodowej.

Organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych dotyczących konstruowania oceny opisowej w edukacji wczesnoszkolnej”:

1. Kurs doskonalący „Ocena opisowa w edukacji wczesnoszkolnej”, miejsce realizacji: CEN w Białymstoku, termin realizacji – rok szkolny 2018/2019.

Ad.3 Zadania z zakresu realizacji podstaw programowych, w tym opracowywania programów nauczania

W zakresie realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego w oparciu o obowiązujące podstawy programowe zaproponowano nauczycielom różnorodne formy doskonalenia poczynając od warsztatów, kursów doskonalących, informacyjnych szkoleń rad pedagogicznych/zespołów zadaniowych i przedmiotowych, kursowych szkoleń członków rady pedagogicznej po konferencje oraz konsultacje indywidualne i zbiorowe m. in.:

- wrzesień 2018 r. - konferencje: „Wychowanie do życia w rodzinie według założeń nowej podstawy programowej”, „Dostosowanie wymagań edukacyjnych na lekcjach religii do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów”; oferta warsztatowa „Co umie uczeń kończący gimnazjum – analiza wyników egzaminu gimnazjalnego z matematyki w roku 2017” oraz „Obraz maturzysty 2017 r. wynikający z analizy wyników egzaminu maturalnego z matematyki”; zapoznanie nauczycieli z nową strukturą egzaminu z języka obcego po ósmej klasie szkoły podstawowej oraz typami zadań było celem dwóch konferencji dla nauczycieli języków obcych.; wdrażanie nowej podstawy programowej oraz podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej; omówienie zaleceń nowej podstawy programowej oraz zastanowienie się nad skutecznymi metodami („Program Wychowawczo-Profilaktyczny – modyfikacja lub opracowanie”; „Wychowanie i profilaktyka w szkole w świetle nowych przepisów prawa oświatowego. Zadania nauczycieli”; „Skuteczność działań wychowawczo-profilaktycznych”; „Jak opracować program wychowawczo-profilaktyczny szkoły?”; „Mądrze i skutecznie – co należy uwzględnić przy opracowaniu i realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego?”; kurs doskonalący programu profilaktyczno-wychowawczego „Strażnicy Uśmiechu”, „Skuteczność działań wychowawczo-profilaktycznych”, „Ewaluacja w zakresie programu wychowawczo-profilaktycznego”, szkolenie - „Szkolna interwencja wobec ucznia eksperymentującego ze środkami psychotropowymi”).

W ramach realizacji zadań z zakresu dydaktyki przedmiotowej przeprowadzono szereg ofert warsztatowych, szkoleń członków zespołu przedmiotowego, szkoleń rad pedagogicznych oraz kursów doskonalących („Jak twórczo omawiać lektury szkolne?”, „Krok po kroku ze scenariuszem lekcji”, „Retoryka w ujęciu szkolnym - rozumienie pojęcia i użyteczność zastosowania”, „Techniki motywujące do pracy na lekcjach języka polskiego”, „Odwrócona lekcja z języka polskiego – o pracy metodą flipped lesson”, „Spotkania z filmem na lekcjach języka polskiego”, „Warsztat pracy młodego nauczyciela wychowania przedszkolnego”, „Twórczy nauczyciel - twórczy uczeń”, „Gry i zabawy matematyczne rozbudzające i rozwijające zainteresowania matematyczne”, „Zabawy z nowymi bohaterami lektur szkolnych”, „Z ortografią na TY - jak uczyć ortografii w edukacji wczesnoszkolnej?”, „Diagnozowanie umiejętności i możliwości dziecka 6-7 letniego”, „Różne style uczenia się. Warsztat pracy ucznia w domu”, „Metody aktywizujące na lekcjach języka polskiego”, „Kilka technik przydatnych w pracy nauczyciela języka obcego”, „Więcej motywacji i urozmaicenia na lekcji”, „Wykorzystanie metody przewodniego tekstu i grup eksperckich w praktycznej nauce zawodu”, „Wykorzystanie narzędzi TOC do nauczania przedmiotu”, „Cała prawda o tym, jak uczyć praktycznie biznesu w szkole średniej”, „O motywacji w edukacji, czyli jak motywować uczniów do pracy”, „Elektroniczny piórnik, czyli aplikacje internetowe w pracy nauczyciela historii i wos”. Przeprowadzono też kilka szkoleń wspierających nauczycieli religii w dydaktyce przedmiotowej: „Warsztat pracy nauczyciela religii”; „Jak powinna przebiegać uroczystość I Komunii Świętej?”; „Wskazówki dotyczące struktury uroczystości i sposoby sprawowania funkcji”; „Zasady pisowni słownictwa religijnego”, warsztaty realizujące treści związane z nauczaniem języka cerkiewnosłowiańskiego, przygotowaniem do turnieju czytania tekstów cerkiewnosłowiańskich i testów sprawdzających znajomość Pisma Świętego, kurs doskonalący realizujący treści Dekalogu oraz warsztaty dotyczące wybranych metod pracy w nauczaniu religii).

Aktualne zagadnienia z zakresu metodyki nauczania języków obcych, gramatyki, religioznawstwa, rozwijania poszczególnych sprawności językowych, kryteriów wyboru podręcznika, sposobów planowania lekcji z materiałem podręcznikowym oraz certyfikatów językowych były poruszane podczas ofert warsztatowych dla nauczycieli języków obcych np. „Pozwól uczniom odkrywać świat po niemiecku – Elementy CLIL na lekcji języka niemieckiego”, „Kilka pomysłów na grudniową lekcję języka niemieckiego o Bożym Narodzeniu”, „ Jak osiągnąć cel? Uatrakcyjnię pracę z podręcznikiem!”, „Sztuka konwersacji, jak pomóc początkującym uczniom w mówieniu”, „Różnorodne formy pracy z łatwymi tekstami literackimi na lekcji języka niemieckiego”, "Erlebnisreise mit Deutsch /Z niemieckim w drogę!", „Kompetencje nauczyciela w zakresie oceniania - aspekty oceniania przedmiotowego”.

W ramach realizacji zadań statutowych w powyższym obszarze zorganizowano także: konferencję nauczycieli religii w ramach Archidiecezjalnego Dnia Katechetycznego we współpracy z Wydziałem Katechetycznym Kurii Metropolitalnej Białostockiej, sieć współpracy i samokształcenia wizytatorów nauki religii, projekt edukacyjny: „Dekalna Formacja Nauczycieli Religii”, szkolenia z procedur awansu zawodowego od 1 września 2018 roku.

Ad. 4. Diagnozowanie potrzeb uczniów i indywidualizacji procesu nauczania i wychowania

W powyższym zakresie odbyły się szkolenia w zakresie edukacji włączającej i pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi polegające na:

- organizacji i prowadzeniu szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych w zakresie diagnozowania umiejętności, możliwości ucznia, ze szczególnym uwzględnieniem wychowanka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (m. in. kursy doskonalące: „Rola nauczyciela, szkoły w procesie rozwoju ucznia zdolnego. Co ważne jest przy diagnozowaniu i pracy z uczniem zdolnym”, „Diagnoza umiejętności i uzdolnień ucznia”, „Zaburzenia rozwoju dzieci spowodowane błędami rodziców”, „Etiologia i algorytm postępowania z uczniem z zaburzonym rozwojem przez błędy rodziców”, „Diagnoza i wsparcie ucznia z zaburzeniami psychotycznymi”, „Wskazania i zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej – obligatoryjne czy opiniotwórcze?”, „Diagnozowanie sytuacji dziecka w szkole”, „Rozwijanie inteligencji emocjonalnej w młodszym wieku szkolnym i przedszkolnym”);
- organizacji i prowadzeniu szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych z zakresu diagnozy funkcjonalnej ucznia w szkole (m.in. Kursy doskonalące: „Diagnoza funkcjonalna a rozpoznanie i diagnozowanie indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia z opinią i orzeczeniem”, „Narzędzia do diagnozy uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi”);
- organizacji i prowadzeniu szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych w zakresie wykorzystania metod behawioralnych w pracy z uczniem z zaburzeniami koncentracji uwagi;
- organizacji i prowadzeniu szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych w zakresie zasad prowadzenia indywidualizacji pracy z uczniami w szkole (m. in. warsztaty - „Wykorzystanie metod behawioralnych w pracy z uczniem z zaburzeniami koncentracji uwagi”, „Indywidualizacja procesu nauczania”, „Indywidualizacja pracy na lekcjach matematyki”);
- organizacji i prowadzeniu szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych na temat indywidualizacji pracy z uczniem, wychowankiem (m.in. „Teoria Inteligencji wielorakich H. Gardnera - indywidualizowanie pracy z dzieckiem” „Praktyczne przykłady indywidualizacji pracy z dzieckiem w przedszkolu i szkole”);
- organizacji i prowadzeniu szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych w zakresie dostosowania wymagań edukacyjnych w pracy z uczniem ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi oraz z uczniem z opinią i orzeczeniem (m.in. warsztaty „Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości rozwojowych ucznia w ujęciu praktycznym”, „Wsparcie dziecka jękającego się w szkole” „Pomoc nieśmiałemu dziecku”, „Jak pomóc uczniom przetrwać egzaminy ”, „Wykorzystanie samospełniających się przepowiedni w codziennej pracy nauczyciela”, „Dostosowanie wymagań edukacyjnych w pracy z uczniem”);
- organizacja i prowadzenie szkoleń oraz konsultacji indywidualnych i grupowych z zakresu różnych aspektów edukacji włączającej (m.in. warsztaty – „Jak czytać i realizować wskazania PPP?”, „Od WOPFU do IPET”, „Rodzic ucznia niepełnosprawnego w szkole. Gość, intruz, partner?”, „Dostosowanie wymagań edukacyjnych z języka polskiego do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia”, „Jak udzielać wsparcia dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w adaptacji szkolnej?”, kursy doskonalące – „Mój autyzm i świat”, „Lepiej wcześniej niż wcześniej – jak kształtować nawyki żywieniowe”, kursowe szkolenia rad pedagogicznych – „Jak to jest być osobą z zaburzeniami ze spektrum autyzmu”; sieci współpracy i samokształcenia – „Kształcenie specjalne i pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolach i szkołach”).

Ad.5 Przygotowanie do analizy wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego, wyników egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz korzystania z nich w celu doskonalenia pracy nauczycieli

W ramach tego zadania zaplanowano formy doskonalenia z podziałem na:

1. Wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego kuratora oświaty - oferta konsultanta adresowana do dyrektorów szkół i placówek oświatowych.
2. Wyniki i wnioski ze sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych – informacyjne szkolenie członków rady pedagogicznej, informacyjne szkolenie zespołu zadaniowego /przedmiotowego, kursowe szkolenie członków rady pedagogicznej, kurs doskonalący, oferta warsztatowa.

Zrealizowano m. in. warsztaty – „Wykorzystanie wniosków z egzaminu gimnazjalnego do pracy z uczniami na lekcjach języka polskiego”, „Obraz maturzysty na podstawie wyników egzaminu maturalnego z matematyki w 2017 r.”, „Wykorzystanie wniosków z egzaminu gimnazjalnego do pracy z uczniami na lekcjach języka polskiego”, „Dostosowanie i modyfikacja programów nauczania do zmian w klasyfikacji zawodów szkolnych i PPKZ oraz potrzeb szkoły. Propozycje do planu pracy KPZ – analiza wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego kuratora oświaty”; kurs doskonalący pt. „Nadzór pedagogiczny w przedszkolu – wykorzystanie wniosków z nadzoru pedagogicznego do planowania nadzoru w nowym roku szkolnym”; informacyjne szkolenie rad pedagogicznych – „Analiza wyników egzaminów zewnętrznych”.

Ad.6. Potrzeby zdiagnozowane na podstawie analizy wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego oraz wyników sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

W ramach tego zadania zaplanowano formy doskonalenia z podziałem na:

1. Wyniki i wnioski z nadzoru pedagogicznego kuratora oświaty - oferta konsultanta adresowana do dyrektorów szkół i placówek oświatowych .
2. Wyniki i wnioski ze sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych – informacyjne szkolenie członków rady pedagogicznej, informacyjne szkolenie zespołu zadaniowego /przedmiotowego, kursowe szkolenie członków rady pedagogicznej, kurs doskonalący, oferta warsztatowa).

Zrealizowano m. in. warsztaty: „Wykorzystanie wniosków z egzaminu gimnazjalnego do pracy z uczniami na lekcjach języka polskiego”, „Wykorzystanie wniosków z egzaminu gimnazjalnego do pracy z uczniami na lekcjach języka polskiego”; informacyjne szkolenia rad pedagogicznych - „Analiza wyników egzaminów zewnętrznych”, „Ocenianie osiągnięć uczniów”, „Analiza ilościowa i jakościowa wyników egzaminów zewnętrznych”).

Ad.7 Organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego dyrektorów szkół i placówek w zakresie zarządzania oświatą

W ramach tego zadania w roku 2018 zrealizowano m. in. projekty pt. „Spotkania z Panem §”, „Edukacja prawna kadry kierowniczej”, warsztaty nt. „Kontrola zarządcza w przedszkolu - prawne i praktyczne rozwiązania”, „Uchwała rady pedagogicznej czy tylko głosowanie nauczycieli na zebraniu? – kompetencje rady pedagogicznej szkoły zgodnie z art. 70 ustawy „Prawo oświatowe”, „Regulaminy kolegialnych organów przedszkola”, „Ocena oraz kryteria oceny pracy nauczyciela w kontekście zmian zawartych w znowelizowanej ustawie KN”; szkolenie zespołu zadaniowego ds. statutu, w czasie którego przedstawiono zasady tworzenia statutu oraz opracowano założenia prawno-merytoryczne do statutu w Szkole Podstawowej w Nierosnie; warsztaty dla dyrektorów przedszkoli niepublicznych,

seminarium pt. "Karta Nauczyciela w świetle zmian wprowadzonych w art. 76 ustawy z dnia 27 października o finansowaniu zadań oświatowych" prowadzone przez panią Monikę Rękawek – głównego specjalistę zespołu obsługi prawnej Kuratorium Oświaty w Białymstoku, seminarium „Od ODO do RODO - aspekty prawne i praktyczne rozwiązania w oparciu o Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych” , kursy doskonalące - „Kompetencje rady pedagogicznej, czyli jak nie zginąć w stale zmieniającym się prawie oświatowym?” „Statuty szkół – szkoły podstawowe”, „Nadzór pedagogiczny w przedszkolu”, „Planowanie nadzoru pedagogicznego dyrektora”; cykl konferencji – „Przez kompetencje do przyszłości – propozycje wspierania szkół przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno – pedagogiczne oraz biblioteki pedagogiczne”.

Ad.8. Organizowanie i prowadzenie, stosownie do potrzeb, doradztwa metodycznego dla nauczycieli

Placówka nie prowadzi doradztwa metodycznego w zawodach unikatowych; brak zapotrzebowania.

Doradztwo metodyczne adresowane jest do nauczycieli języka białoruskiego jako języka mniejszości narodowej.

W ramach tego zadania w roku 2018 m. in. współpracowano z CKE, MEN, z Departamentem Podręczników Programów i Innowacji, współpracowano przy organizacji 19. edycji konkursu „Gawęda białoruska 2018”, który odbywa się w Hajnówce. Współpraca ze Stowarzyszeniem „Nasza Szkoła”, wydawcą czasopisma dla nauczycieli języka białoruskiego „Biełaruski Nastaunik”, Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci i Młodzieży Uczących się Języka Białoruskiego AB-BA w Białymstoku, Białoruskim Towarzystwem Społeczno-Kulturalnym przy organizacji konkursów recytatorskich i scenicznych dla dzieci i młodzieży, z Muzeum i Ośrodkiem Kultury Białoruskiej w Polsce przy organizacji imprez o charakterze kulturalnym (spektakle, wystawy czasowe, spotkania z twórcami kultury; w październiku 2018 r. na konferencję „Wielowymiarowa tożsamość mieszkańców Podlasia w kontekście 100-lecia odzyskania niepodległości” zorganizowano stoisko z wydawnictwami różnych białoruskich stowarzyszeń i organizacji działających w Polsce: Białoruskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego, Stowarzyszenia AB-BA i Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach. Zorganizowano wiele różnych konkursów.

Ponadto realizowane były oferty, m.in.:

„Lekcje języka białoruskiego z muzyką i filmem”, „Sposoby motywowania uczniów klas I-III do nauki”, Podstawa programowa - jak pracować aby wykorzystać aktywność uczniowską na lekcjach języków mniejszości narodowych i etnicznych? Popularyzacja metody projektu w nauczaniu języka białoruskiego, Jak realizować w szkole podstawowej, na lekcjach języka białoruskiego, tematy związane z opisem wyglądu zewnętrznego i charakterystyką postaci? - Elementy historii i geografii Białorusi na lekcjach języka białoruskiego w szkole podstawowej i gimnazjum, „Białoruskie obrzędy ludowe?”, „Realizacja podstaw programowych z języków mniejszości narodowych na różnych etapach kształcenia”, seminarium "Oni to MY - o Białorusinach w Polsce", warsztat - "Metoda projektu w nauczaniu języka białoruskiego oraz historii i kultury mniejszości białoruskiej w Polsce", w Szkole Podstawowej w Dubinach odbyły się warsztaty dotyczące oceniania wewnątrzszkolnego z języka mniejszości narodowej.

Od 1 listopada 2018 r. zatrudniono doradcę metodycznego języka ukraińskiego (1/4 etatu) – sprawozdanie z działalności doradcy będzie zamieszczone w sprawozdaniu rocznym składanym do końca września 2019 r.

W ramach doradztwa metodycznego Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku wspiera nauczycieli religii prawosławnej.

Realizowane zadania są zgodne z obowiązkowymi zadaniami doradców metodycznych określonymi w rozporządzeniu w sprawie placówek doskonalenia poprzez przygotowanie i realizację adekwatnej do potrzeb oferty edukacyjnej.

W ramach doradztwa metodycznego Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku wspiera nauczycieli języków mniejszości narodowych - język białoruski oraz nauczycieli religii prawosławnej.

W ramach tych obszarów realizowano szereg zadań poprzez różnorodne formy doskonalenia takie jak: warsztaty metodyczne, kursy doskonalące, konsultacje indywidualne, konkursy.

W ramach tego obszaru prowadzone były m. in. następujące formy:

- warsztaty metodyczne:
  - „Sposoby realizacji tematyki dotyczącej Wielkich Świąt w kl. VII szkoły podstawowej”;
  - „Jakie kryteria stosować przy pisaniu programów nauczania dla dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności umysłowej?”;
  - „Sposoby motywowania uczniów klas I – III do nauki”;
  - „Tematyczny trening – gry integracyjne i ćwiczenia śródlekcyjne na lekcji religii. Przykłady dobrych praktyk”;
  - „Obraz w cerkwi usłyszany. Przykłady dobrych praktyk”.
- kurs doskonalący
  - „Jak pracować na lekcjach języka białoruskiego w szkole podstawowej, aby właściwie realizować założenia nowej podstawy programowej”;
- warsztaty metodyczne:
  - „Sposoby wykorzystania pomocy dydaktycznych do nauczania treści programowych dotyczących Pisma Świętego w szkole podstawowej i średniej”;
  - „Popularyzacja i pomoc w adaptacji różnego typu metod pracy na lekcji języka białoruskiego w celu realizacji, w sposób praktyczny, zapisów zawartych w podstawie programowej”;
  - „Podstawa programowa - jak pracować, aby wykorzystać aktywność uczniowską na lekcjach języków mniejszości narodowych i etnicznych?” - warsztaty metodyczne;
  - „Popularyzacja metody projektu w nauczaniu języka białoruskiego” - warsztaty metodyczne;
  - „Kreatywne metody pracy na lekcji religii w przedszkolu. Realizacja podstawy programowej nauczania religii prawosławnej w przedszkolu dla dzieci 5-letnich” – warsztaty metodyczne.
- Współpraca z Centralną Komisją Egzaminacyjną w zakresie formy i propozycji zadań na egzamin maturalny z języków mniejszości narodowych i etnicznych w 2023 r.
- Współpraca z Ministerstwem Edukacji Narodowej dotycząca pracy nad podstawą programową nauczania języka białoruskiego w liceum i technikum.

Doradztwo metodyczne obejmowało również doskonalenie zawodowe nauczycieli i innych osób odpowiedzialnych za organizację i funkcjonowanie nauki religii prawosławnej, m.in.

- Konferencja katechetyczna podsumowująca rok szkolny 2017/2018 i inaugurująca rok szkolny 2018/2019,

- Oferta warsztatowa „Kolada, kolada ... tradycje i obrzędowość związana z Bożym Narodzeniem”, „Język cerkiewnosłowiański w kontekście Turnieju Czytania Tekstów Cerkiewnosłowiańskich”, „Co to jest ikona? – jak uczniom mówić o trudnych zagadnieniach w prosty sposób?”, „Test sprawdzający wiedzę ucznia ze znajomości Pisma Świętego na podstawie Ewangelii wg Św. Łukasza”, „Jak napisać sprawozdanie z realizacji dorobku zawodowego nauczyciela religii?”.
- Organizacja i współorganizacja konkursów o tematyce religijnej m. in.:
Turniej Czytania Tekstów Cerkiewnosłowiańskich. Konkurs o zasięgu ogólnopolskim, podzielony na trzy etapy: szkolny, rejonowy i centralny, VIII Konkurs biblijny. Ewangelia św. Łukasza, Konkurs „Utracone dziedzictwo – zburzone cerkwie w XX-leciu międzywojennym”
Konkurs został zorganizowany z błogosławieństwa i pod patronatem Jego Ekscelencji Najprzewielebniejszego Jakuba, Arcybiskupa Białostockiego i Gdańskiego oraz pod patronatem: Prawosławnej Diecezji Białostocko-Gdańskiej, Katedry Teologii Prawosławnej Uniwersytetu w Białymstoku, Parafii Prawosławnej Zmartwychwstania Pańskiego w Białymstoku, Bractwa Prawosławnego św. Cyryla i Metodego.
- Sieć współpracy i samokształcenia nauczycieli religii katolickiej i prawosławnej szkół podstawowych.
  1. „Aspekty prawne pracy z uczniem o indywidualnych potrzebach i możliwościach psychorozwojowych i edukacyjnych”;
  2. „Organizacja i udzielanie pomocy pedagogiczno-psychologicznej w przedszkolach i szkołach”.

Ad.9 Prowadzenie wojewódzkiego systemu informacji pedagogicznej, w tym gromadzenie i udostępnianie informacji dotyczących dostępnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli

Zadanie realizowano poprzez zamieszczanie i aktualizację na stronie www CEN oraz portalu Podlaskiej Platformy Edukacyjnej informacji o:

- kierunkach polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019,
- zestawieniach bibliograficznych literatury związanej tematycznie z kierunkami polityki oświatowej państwa,
- formach doskonalenia i dokształcania zawodowego nauczycieli dyrektorów szkół i placówek oświatowych,
- bieżących raportach i badaniach z zakresu edukacji,
- bazie teleadresowej szkół i placówek woj. podlaskiego, uczelni wyższych oraz fundacji i stowarzyszeń działających na rzecz edukacji,
- wydarzeniach edukacyjnych w regionie Podlasia,
- inicjatywach, innowacjach oraz przykładach dobrych praktyk ze szkół i placówek oświatowych.

W ramach informacji dotyczącej doskonalenia nauczycieli w regionie na stronie PPE utworzono kategorie doskonalenia takie jak: kursy doskonalące, kursy kwalifikacyjne, kursy e-learningowe, zajęcia warsztatowe, konferencje, seminaria, szkolenia rad pedagogicznych, wspomaganie rozwoju szkół i placówek oświatowych, sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli. Zainteresowane informacją szkoleniową osoby mają wgląd do kompleksowej informacji, na którą składają się propozycje szkoleń ze wszystkich publicznych placówek doskonalenia i bibliotek pedagogicznych woj. podlaskiego.

W witrynie internetowej Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku oraz PPE na bieżąco zamieszczone były wersje elektroniczne publikacji dotyczących bieżących raportów stanu

oświaty w Polsce oraz zestawienia bibliograficzne literatury dostępnej w bibliotekach pedagogicznych woj. podlaskiego.

Upowszechnienie informacji o formach doskonalenia zawodowego nauczycieli w województwie podlaskim; kierunkach polityki oświatowej państwa na rok szk. 2018/2019; badaniach i raportach statystycznych o stanie oświaty w Polsce poprzez:

- opracowanie zestawień bibliograficznych na temat kierunków polityki oświatowej państwa i publikacja na stronie www Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku,
  - publikację linków do raportów badawczych, statystycznych i programów rozwojowych w zakresie edukacji na stronie www Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku
  - zamieszczanie informacji dotyczących czytelnictwa w działach: „Wkrótce w regionie” na stronie głównej, zasoby edukacyjne: „Biblioteki szkolne i pedagogiczne. Promocja czytelnictwa” na Podlaskiej Platformie Edukacyjnej (PPE),
  - redagowanie i współtworzenie treści zasobów edukacyjnych na Podlaskiej Platformie Edukacyjnej, termin realizacji – rok szkolny 2018/2019,
  - koordynację działań placówek doskonalenia nauczycieli Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku, Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łomży, Biblioteka Pedagogiczna w Łomży:
1. Tworzenie, rozbudowa i modyfikacja struktury CRTD.
  2. Tworzenie struktury stron informacyjnych www szkół i instytucji przystępujących do PPE.
  3. Tworzenie kont i przydzielanie uprawnień redakcyjnych - redagowanie i współtworzenie treści dotyczących bibliotekarstwa i promocji czytelnictwa na Bibservisie Bibliotek Szkolnych Podlasia, publikowanie informacji na Facebooku.

Ad.10 Gromadzenie, opracowywanie, ochrona, przechowywanie i udostępnianie użytkownikom materiałów bibliotecznych, w tym dokumentów piśmienniczych, zapisów obrazu i dźwięku oraz zbiorów multimedialnych

Biblioteka Pedagogiczna ma na celu zaspakajanie potrzeb czytelniczych doskonalących się nauczycieli oraz studentów przygotowujących się do zawodu nauczycielskiego.

Podstawowym zadaniem jest gromadzenie, opracowanie i udostępnianie literatury oraz czasopism z zakresu pedagogiki, psychologii i nauk pokrewnych oraz prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej. Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych i czytelniczych użytkowników biblioteki oraz systematyczny przegląd rynku wydawniczego wpływa na prawidłowe gromadzenie księgozbioru i czasopism, zgodnie z profilem biblioteki i bieżącymi zmianami w oświacie. Gromadzone zbiory, po ich opracowaniu, są upowszechniane poprzez różnorodne formy promocji. Czytelnik posiada bieżący dostęp do informacji o zbiorach poprzez katalog OPAC systemu bibliotecznego PROLIB oraz bogaty warsztat informacyjno-bibliograficzny. Biblioteka aktualizuje na bieżąco księgozbiór poprzez selekcję zgromadzonych zbiorów oraz kontrolę inwentarza (skontrum). Dba także o ochronę najcenniejszych egzemplarzy, realizując program „Kolekcja Starych Książek” i udział w projekcie Podlaska Biblioteka Cyfrowa. Poza zbiorami dostępnymi w bibliotece, od 2015 roku czytelnicy uzyskali bezpłatny dostęp do czytelni internetowej IBUK Libra wydawnictwa PWN. Gromadzenie zbiorów w Bibliotece Pedagogicznej polega na planowym pozyskiwaniu właściwych materiałów bibliotecznych drogą kupna i darów. Materiały biblioteczne to głównie nowości wydawnicze, ale też pozycje wypełniające lukę w posiadanych przez bibliotekę zbiorach (dotyczy to ciągłości tytułów czasopism, wydawnictw wielotomowych i seryjnych). W 2018 roku pozyskano następujące rodzaje zbiorów bibliotecznych:

L.p.	Rodzaje materiałów bibliotecznych	Przyrost w roku 2018	Stan ilościowy zbiorów
1.	Księgozbiór	890	158 732
2.	Księgozbiór języka niemieckiego	74	2080
3.	Czasopisma oprawne	104	8336
4.	Zbiory specjalne	228	10 742
	Razem	1296	179 781

Zbiory biblioteczne gromadzono zgodnie z profilem biblioteki (około 70% zbiorów stanowią książki z zakresu pedagogiki, psychologii i nauk pokrewnych) oraz związane z kierunkami polityki oświatowej MEN na rok szkolny 2017/2018 i zmianami zachodzącymi w oświacie.

W polityce gromadzenia uwzględniano także tematykę kursów i warsztatów odbywających się w CEN, a także zapotrzebowanie czytelników, zgłaszane poprzez formularz dostępny na stronie www „Zaproponuj do zbiorów”. W 2018 r. księgozbiór główny stanowił 75% zakupu, zbiory specjalne stanowiły 17%. Pozostałe 6% to księgozbiór języka niemieckiego i 2% podręczniki.

Biblioteka Pedagogiczna CEN gromadzi literaturę zgodnie z profilem i zadaniami biblioteki pedagogicznej oraz znajomością potrzeb czytelniczych. Księgozbiór pozyskiwany jest drogą kupna, prenumeraty, darów oraz wymiany. Zakup realizowany jest m.in. na podstawie przeglądu nowości wydawniczych, ofert pojawiających się na rynku oraz dezyderatów czytelniczych. Rodzaje literatury zakupionej w 2018 r. - największy odsetek stanowiła literatura pedagogiczna, psychologiczna i socjologiczna – 71%, literatura naukowa – 13%, literatura piękna 15% oraz wydawnictwa bibliotekarskie – 1%.

Wybrano i zakupiono w ramach Konsorcjum Bibliotek Pedagogicznych Polski Północno-Wschodniej 389 tytułów książek dostępnych on-line (głównie pedagogicznych) na platformie IBUK LIBRA. Udział w konsorcjum zapewnił dostęp do bazy ok. 1142 książek (w tym ponad 753 bezpłatnych).

Opracowanie zbiorów (książek, czasopism, dokumentów elektronicznych i dźwiękowych, grafik) odbywa się w oparciu o system biblioteczny PROLIB. Rekordy bibliograficzne tworzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami w formacie MARC 21 z wykorzystaniem haseł przedmiotowych i Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej. Ewidencja wpływów i ubytków prowadzona jest na bieżąco.

Do bazy komputerowej systematycznie włączano opisy retrospektywne, które obejmowały:

- książki zaewidencjonowane w księgach inwentarzowych w latach 70-tych XX w.;
- księgozbiór „aktywny” (tj. literaturę na bieżąco wypożyczaną przez czytelników, której opisów bibliograficznych nie było w katalogu komputerowym do momentu wypożyczenia);
- książki znajdujące się w Mediatece Języka Niemieckiego oraz zbiory specjalne: taśmy magnetofonowe i płyty gramofonowe;
- „aktywny” księgozbiór zbiorów specjalnych.

W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. baza komputerowa zbiorów książkowych i zbiorów specjalnych łącznie zwiększyła się o 3264 rekordów bibliograficznych.

Prowadzono meliorację katalogu komputerowego. Dokonywano bieżącej korekty i scalania haseł przedmiotowych, osobowych, formalnych. Na bieżąco prowadzono korektę haseł opisów w systemie PROLIB, dostosowując je do Centralnej Kartoteki Haseł Wzorcowych.

Ochrona zbiorów bibliotecznych prowadzona jest dwutorowo. Utworzono Kolekcję Starych Książek, której celem jest ochrona najstarszych egzemplarzy z księgozbioru wypożyczalni, cyfryzacja oraz upowszechnienie zdigitalizowanych zbiorów. Wyselekcjonowano 2391

najcenniejszych książek wydanych w latach 1900-1945. W 2017 roku zakończono wprowadzanie ich do katalogu elektronicznego OPAC. W okresie sprawozdawczym włączono 257 książek, które opracowano formalnie i rzeczowo w systemie komputerowym PROLIB, zamykając tym samym pracę nad zasobem wypożyczalni. Dokonano przeglądu i analizy księgozbioru czytelnicy pod kątem przesunięcia cennych egzemplarzy do KSK. Wydzielone do kolekcji zbiory są częściowo digitalizowane i powiększają liczbę obiektów wprowadzonych do Podlaskiej Biblioteki Cyfrowej. "Kolekcja Starych Książek" przyczynia się do zachowania dziedzictwa kulturowego naszego regionu, do dłuższego istnienia cennych zabytków piśmiennictwa. Prezentacja kolekcji jest stałym punktem zajęć z uczniami uczestniczącymi w projektach czytelniczych.

Digitalizacja zbiorów Biblioteki Pedagogicznej CEN w Białymstoku

Liczba zdigitalizowanych zbiorów w 2018	23
Ogólna liczba zbiorów zdigitalizowanych i udostępnionych w PBC	298
Ogólna suma liczb wyświetleń zdigitalizowanych publikacji	29462

Udostępnianie zbiorów w Bibliotece Pedagogicznej odbywa się w wypożyczalni i Mediatece Języka Niemieckiego (zbiory wypożyczane są na zewnątrz) i czytelnicy (zbiory udostępniane są na miejscu).

W 2018 r. liczba wypożyczonych i udostępnionych zbiorów przedstawia się następująco:

Ogólna liczba odwiedzin czytelników w wypożyczalni	Liczba zarejestrowanych czytelników				Czytelnicy aktywni w roku 2018
	Ogółem	w tym:			
		nauczyciele	studenci	inni	
62133	6564	1778	4406	380	2171

Liczba wypożyczonych zbiorów			
Ogółem			
	nauczyciele	studenci	inni
	15426	19070	1872

Liczba odwiedzin czytelników				
Ogólna liczba odwiedzin czytelników w czytelnicy	Liczba czytelników korzystających ze zbiorów			
	Ogółem	w tym:		
		nauczyciele	studenci	inni
5006	3742	1307	2021	414

Liczba udostępnionych zbiorów			
Ogółem	w tym:		
	nauczyciele	studenci	inni
26151	8902	14797	2452

Zbiory Specjalne – odwiedziło 1385 osób, którym wypożyczono 2812 zbiorów.

Liczba odwiedzin czytelników			
Ogółem	w tym:		
	nauczyciele	studenci	inni
1385	793	185	407

Liczba wypożyczonych zbiorów			
Ogółem	w tym:		
	nauczyciele	studenci	inni
2812	1693	368	751

Ad.11 Prowadzenie działalności informacyjnej i bibliograficznej

Działalność informacyjno-bibliograficzna biblioteki obejmuje:

- udzielanie informacji katalogowej i bibliograficznej:

w 2018 roku łącznie udzielono 1246 porad bibliograficznych.

Liczba udzielonych porad bibliograficznych			
Ogółem	w tym		
	nauczyciele	studenci	inni
1246	158	989	99

- prowadzenie kwerend;

- konsultacje w zakresie: skontrum i selekcji zbiorów bibliotecznych, gromadzenia i ewidencji zbiorów, ewidencji i opracowania zbiorów specjalnych;

- opracowywanie, wydawanie i rozpowszechnianie własnych materiałów informacyjnych w postaci zestawień tematycznych i informatorów o bibliotece.

Bibliografia na bieżąco opracowuje zestawienia tematyczne związane z kierunkami polityki oświatowej państwa bazując na najnowszych pozycjach książkowych. Zestawienia publikowane są na stronie www.

W ramach promocji zewnętrznej – we wrześniu zaprojektowano i wydrukowano plakaty oraz zakładki do książek reklamujące usługi biblioteki. Rozdawano je studentom białostockich uczelni podczas akcji promocyjnej. Inne ważne narzędzia reklamy to Facebook i strona www biblioteki. Na bieżąco zamieszcza się tu informacje o planowanych i zrealizowanych przedsięwzięciach bibliotecznych (projekty edukacyjne, konferencje, warsztaty, akcje czytelnicze). Wiadomości mają postać newsów, relacji, zdjęć, krótkich filmów, postów innych użytkowników związanych z działaniami oświatowymi, itp. Strona www biblioteki uzupełniana jest systematycznie wpisami o nowościach nabytych do zbiorów i wydarzeniach mających miejsce w CEN (spotkania autorskie, wernisaże w Galerii „Na Złotej”, Książka Miesiąca). Nową metodą popularyzacji literatury tematycznie związanej z kierunkami polityki oświatowej państwa są krótkie zestawienia w formie ulotki, przesyłanej do białostockich szkół drogą elektroniczną - w listopadzie: „Edukacja włączająca”, w grudniu: „Wychowawcza funkcja szkoły”, w styczniu: "Jak realizować doradztwo zawodowe w szkole", "Podniesienie jakości edukacji matematycznej i przyrodniczej", w lutym: "Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych".

W "Podlaskich Wieściach Oświatowych" (nr 5/2018) zamieszczono obszerny materiał opisujący różnorodne działania podejmowane przez zespół nauczycieli bibliotekarzy w ramach wspomaganie pracy szkół przez biblioteki pedagogiczne. Wyszczególniono i omówiono zwłaszcza projekty czytelnicze realizowane w bibliotece, wskazując ich aktywizującą i edukacyjną wartość dla środowiska oświatowego miasta i regionu.

Promocję wewnętrzną, której głównym zadaniem jest reklamowanie księgozbioru, realizowano poprzez częste zmiany ekspozycji nowości w witrynie wystawowej w wypożyczalni. W okresie sprawozdawczym zaprezentowano najnowsze publikacje na temat kierunków polityki oświatowej.

Szkolenie użytkowników w ramach przysposobienia bibliotecznego

W 2018 r. nauczyciele bibliotekarze przeprowadzali lekcje biblieczne z zakresu przysposobienia czytelniczego. Szkolenia miały na celu przygotowanie przyszłych użytkowników do korzystania z katalogu elektronicznego OPAC. Podczas zajęć szczegółowo omówiono formularz rejestracji nowych czytelników, zwrócono uwagę na prawidłowe wypełnianie pól. Pokazano na przykładach na czym polega wyszukiwanie złożone i szybkie. Omówiono zakładki - historia wyszukiwania, nowości i schowek.

Na podstawie tytułów związanych z logopedią uczono tworzenia strategii i wyszukiwania książek według różnych indeksów - tytułu, słowa z opisu, hasła przedmiotowego itp. Przedstawiono usługi zawarte w internetowym koncie użytkownika - zamawianie książek, przedłużanie, rezerwacja wolumenów, zmiana danych osobowych oraz hasła. Zachęcano do aktywnego uczestniczenia w doborze zasobów biblioteki poprzez zakładkę „zaproponuj do zbiorów”. Na koniec spotkania studenci otrzymali do wglądu książki związane z logopedią gromadzone w bibliotece. Uczestnikom zaproponowano także korzystanie z czytelni internetowej IBUK Libra, gdzie książki udostępniane są w wersji cyfrowej oraz Podlaskiej Bibliotece Cyfrowej. Po zakończonych zajęciach biblioteka pozyskała nowych czytelników. W szkoleniu wzięło udział 34 uczestników.

Ad.12 Inspirowanie i promowanie edukacji czytelniczej i medialnej

Zorganizowano:

1. Akcję czytelniczą: 7. Białostocki Tydzień Czytania Dzieciom.
2. Festiwal czytelniczy „Na pograniczu kultur” w ramach Międzynarodowych Targów Książki w Białymstoku.
3. Projekt czytelniczy: Podlaskie Spotkania z Pisarzami, edycja 9.
4. Projekt edukacyjny Niemiecka literatura czytamy to co dobre – edycja II.
5. Gry literackie.
6. Ogólnopolskie czytanie Jeźycjady.
7. Akcja czytelnicza „Mirabelka – kiełkująca historia w stolicy”.
8. Narodowe Czytanie „Przedwiośnia” Stefana Żeromskiego.
9. Projekt wychowawczo-edukacyjny „Polska – stulecie niepodległości”.

Ad.13 Wspieranie działalności bibliotek szkolnych, w szczególności w zakresie organizacji i zarządzania biblioteką

Zorganizowano i przeprowadzono:

1. kursy doskonalące:

- ABC pracy nauczyciela bibliotekarza;
- „Stare i nowe sposoby promocji czytelnictwa”.

2. Konferencje:

- "Książka nas łączy" - podsumowująca Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych i projekt „Podlaskie Spotkania z Pisarzami”;
- „Kopiować czy nie? Podstawowe aspekty prawa autorskiego oraz wolnych zasobów wiedzy w pracy nauczyciela”.

3. Sieć współpracy i samokształcenia nauczycieli bibliotekarzy:

- Propozycje działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną ucznia; Prezentacja pracy biblioteki szkolnej - gospodarza spotkania; Aktualności: nowości wydawnicze, zmiany w prawie oświatowym i bibliotecznym
- "100 – lecie odzyskania niepodległości" - przegląd ciekawych pomysłów obchodów rocznicy; prezentacja pracy biblioteki szkolnej - gospodarza spotkania; Aktualności: nowości wydawnicze, zmiany w prawie oświatowym i bibliotecznym.

4. Konsultacje indywidualne:

Każdy nauczyciel bibliotekarz szkolny może zwrócić się do nauczycieli bibliotekarzy Biblioteki Pedagogicznej o poradę w zakresie organizacji i zarządzania biblioteką. W roku 2018 udzielono 22 konsultacji w zakresie: skonstruowania i selekcji zbiorów bibliotecznymi, gromadzenia i ewidencji zbiorów oraz ewidencji i opracowania zbiorów specjalnych.

Ad.14 Wspieranie nauczycieli w realizacji zajęć dydaktycznych i wewnątrzszkolnego doskonalenia

Realizując powyższe zadanie podjęto szereg działań w ramach czterech obszarów:

1. Kompetencje osobiste i zawodowe nauczyciela;
2. Awans zawodowy nauczyciela;
3. Wspieranie rozwoju zawodowego nauczycieli bibliotekarzy;
4. Wspieranie nauczycieli przedszkoli i szkół w zakresie promocji i upowszechniania czytelnictwa.

Realizowano je poprzez różne formy szkoleniowe: konferencje, kursy doskonalące, oferty warsztatowe, szkolenia członków rad pedagogicznych, konkursy oraz projekty edukacyjne adresowane do dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli i wychowawców.

Działania ujęte w tym zadaniu skierowano do wszystkich nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących, zawodowych, do wychowawców i nauczycieli wszystkich etapów edukacyjnych.

Kompetencje osobiste i zawodowe nauczyciela realizowane były m. in. poprzez:

- ofertę warsztatową m. in. : „Sposób na efektywną wywiadówkę”, szkolenie zespołu przedmiotowo-zadaniowego w przedszkolu samorządowym nt. „Niezbędnik nauczyciela w kontaktach z rodzicami”, w przedszkolu niepublicznym "Nasze Szkraby" „Budowanie relacji nauczyciela wychowawcy z dzieckiem przedszkolnym”, w Szkole Podstawowej nr 1 w Białymstoku - „Warunki dobrej współpracy szkoły z rodzicami. Jak dobrze poprowadzić rozmowę z rodzicami”, w Zespole Szkół w Jaświłach szkolenie zespołu przedmiotowo – zadaniowego nt. „Stres w pracy nauczyciela, sposoby radzenia sobie ze stresem”, w Przedszkolu nr 2 w Hajnówce nt.: „Zareaguj! Zadania nauczyciela, szkoły w sytuacji podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy (fizycznej, psychicznej, seksualnej) od dorosłych”, w Zespole Szkół w Wojewodzinie oraz w Niepublicznej Szkole Podstawowej nr 1 w Bielsku Podlaskim szkolenia zespołu przedmiotowo/zadaniowego nt. „Nauczyciel wobec "trudnych" zachowań uczniów”, „Jak rozmawiać z rodzicami uczniów o ich problemach?”. Szkolenia odbyły się w Szkole Podstawowej w Choroszczy oraz w Szkole Podstawowej w Zawadach. W Szkole Podstawowej nr 20 w Białymstoku odbyło się informacyjne szkolenie

radę pedagogiczną pt. „Wizerunek nauczyciela, jako narzędzie oddziaływań edukacyjnych i wychowawczych”. Informacyjne szkolenie zespołu zadaniowego na temat „Jak rozmawiać z rodzicami uczniów o ich problemach?” odbyło się w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Hajnówce. Oferta warsztatowa w Centrum Edukacji Nauczycieli w Białymstoku nt. „Jak radzić sobie z konfliktami w pracy?”, szkolenie członków rady pedagogicznej na temat „Kształtowanie wizerunku placówki jako sposób na zwiększenie liczby jej uczniów” w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokiem Mazowieckiem. Oferta warsztatowa „Jak sobie radzić z konfliktami?” zrealizowana w Bibliotece Publicznej w Sokółce. W Szkole Podstawowej w Turośni - informacyjne szkolenie członków rady pedagogicznej nt. „Działania nauczyciela motywujące ucznia do uczenia się podejmowane na etapie planowania i realizacji zajęć”.

- kursy doskonalące: „Trening umiejętności potrzebnych do konstruktywnej współpracy nauczyciela/wychowawcy z rodzicami ucznia”, „Trening zastępowania agresji”, „Powstać jak Feniks – warsztaty antystresowe”.

Awans zawodowy nauczyciela.

W obszarze zagadnień dotyczących awansu zawodowego nauczyciela dominującą formą szkoleniową były oferty konsultanta. Dotyczyły one następujących zagadnień: „Opracowanie planu rozwoju zawodowego przez nauczyciela kontraktowego”; „Opracowanie planu rozwoju zawodowego przez nauczyciela stażystę”; „Planowanie realizacji planu rozwoju zawodowego - harmonogram działań z wykorzystaniem techniki planowanie z przyszłości”; „Obserwacja zajęć przez stażystę w ramach awansu zawodowego i jej dokumentowanie”; „Opracowanie planu metodycznego i prowadzenie zajęć w obecności dyrektora lub opiekuna stażu”.

Przeprowadzono m.in. szereg ofert szkoleniowych z zakresu awansu zawodowego nauczyciela: oferta warsztatowa „Jak napisać sprawozdanie z realizacji dorobku zawodowego nauczyciela religii?”, „Nauczyciel polonista na ścieżce awansu zawodowego do uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego - przykłady dobrych praktyk” oraz „Nauczyciel polonista na ścieżce awansu zawodowego do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego - przykłady dobrych praktyk”, „Przepisy dotyczące systemu oświaty jako powinności w ramach awansu zawodowego dla nauczyciela stażysty i kontraktowego” oraz „Prezentacja dorobku zawodowego nauczyciela i spełnienia wymagań przed komisją egzaminacyjną w ubieganiu się o stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego”, „Sporządzanie sprawozdania z planu rozwoju zawodowego przez nauczyciela stażystę, kontraktowego”, kurs doskonalący pt. „Znajomość prawa oświatowego przez nauczyciela kontraktowego”.

Wspieranie rozwoju zawodowego nauczycieli bibliotekarzy szkolnych.

Realizując obszar dotyczący wspierania rozwoju zawodowego nauczycieli bibliotekarzy, prowadzono cykliczne spotkania w ramach sieci współpracy nauczycieli bibliotekarzy. Odbyło się 20 spotkań (jesień, wiosna) w szkołach Białegostoku i powiatów byłego województwa białostockiego, w których uczestniczyło 266 osób. Tematy wiodące pokrywały się z priorytetami MEN i dotyczyły edukacji włączającej oraz wdrażania nowej podstawy programowej. Ponadto gospodarze spotkań prezentowali swoje biblioteki, wymieniano się doświadczeniami w rozwiązywaniu bieżących problemów bibliotekarskich.

Prowadzono elektronicznie *Bibservis Bibliotek Szkolnych Podlasia*. W dziale „Aktualności” zamieszczano materiały nadesłane przez nauczycieli bibliotekarzy do działów „Wydarzenia”,

„Konkursy”, „Publikacje”. Umieszczano aktualności na stronie projektu czytelniczego „Podlaskie Spotkania z Pisarzami” oraz „Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych”.

Organizowano i prowadzono formy doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie gromadzenia i udostępniania zbiorów bibliotecznych, rozwijania i doskonalenia warsztatu informacyjnego biblioteki szkolnej oraz form pracy z czytelnikiem.

Udzielono 22 konsultacji indywidualnych nauczycielom bibliotekarzom, głównie z organizacji pracy biblioteki szkolnej. Przeprowadzono 12 ofert warsztatowych, w których wzięło udział 147 uczestników. Tematy prowadzonych zajęć to: „Realizacja wymagań Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”, „Przekształcenia organizacyjne bibliotek w związku ze zmianą ustroju szkolnego”, „Biblioteka w dokumentacji szkoły”, „Jak rozwijać zainteresowania uczniów? Fotografia w bibliotece szkolnej”, „Jak realizować projekt o tematyce regionalnej?”, „Inny nie znaczy gorszy. Jak uczyć tolerancji i akceptacji odmienności w codziennym życiu”, „Jak rozwijać zainteresowania uczniów? Film w bibliotece szkolnej”, „Moja szkoła otrzymała dofinansowanie z NPRC i co dalej?”, „Tworzymy historię rodziny – zbieranie danych, drzewo genealogiczne”. Przeprowadzono kurs blended learning „Jak zaciekawić współczesnego czytelnika książką? Narzędzia TIK w promocji czytelnictwa”, w którym uczestniczyło 23 nauczycieli.

W placówce zorganizowano także konferencję pt. „Książka nas łączy”.

Wspieranie nauczycieli przedszkoli i szkół w zakresie promocji i upowszechniania czytelnictwa.

Prezentowano aktywne formy i metody pracy z czytelnikiem realizując projekty, akcje i wydarzenia czytelnicze:

1. Białostocki Tydzień Czytania Dzieciom. 7 edycja.
2. Festiwal czytelniczy „Na pograniczu kultur” w ramach Międzynarodowych Targów Książki w Białymstoku.
3. Podlaskie Spotkania z Pisarzami – 8 edycja.

Ad. 15 Organizowanie doskonalenia zawodowego pracowników bibliotek pedagogicznych i bibliotek szkolnych

W ramach doskonalenia zawodowego odbyły się warsztaty:

- Jak rozwijać zainteresowania uczniów? Fotografia w bibliotece szkolnej (przykłady działań, programy komputerowe);
- Jak realizować projekt o tematyce regionalnej?;
- Inny nie znaczy gorszy. Jak uczyć tolerancji i akceptacji odmienności w codziennym życiu (pomysły działań z wykorzystaniem literatury);
- Jak rozwijać zainteresowania uczniów? Film w bibliotece szkolnej (przykłady działań, programy komputerowe);
- Moja szkoła otrzymała dofinansowanie z NPRC i co dalej?;
- Tworzymy historię rodziny – zbieranie danych, drzewo genealogiczne;
- Wprowadzenie do technik szybkiego czytania;
- Realizacja wymagań Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa;
- Specyfika awansu zawodowego nauczyciela bibliotekarza szkolnego;
- Wskaźniki oceny pracy nauczyciela bibliotekarza. Wypracowanie propozycji do regulaminu szkoły;
- Kopiować czy nie? Podstawowe aspekty prawa autorskiego oraz wolnych zasobów wiedzy w pracy nauczyciela;
- Współczesny warsztat informacyjny biblioteki szkolnej – źródła tradycyjne czy online?

Ad.16 Tworzenie i rozwijanie multimedialnych centrów informacji pedagogicznej

Nauczyciele bibliotekarze w swoich działaniach dążą do integracji środowiska nauczycieli bibliotekarzy szkolnych, popularyzowania dorobku poszczególnych bibliotek na szerszym forum, tworzenia podręcznego warsztatu informacyjno - wspomagającego codzienną pracę nauczycieli bibliotekarzy oraz wymiany doświadczeń w zakresie organizacji biblioteki szkolnej i pracy z czytelnikiem, a także informowania o aktualnych, ważnych dla bibliotek szkolnych, wydarzeniach kulturalnych i upowszechniania wiedzy o wartościowych materiałach bibliotecznych. W ramach tego zadania:

- tworzono bazę elektroniczną zasobów Biblioteki Pedagogicznej,
- współtworzono bazę Podlaskiej Biblioteki Cyfrowej,
- tworzono edukacyjne zasoby Internetu na stronie Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu,
- współtworzono serwis IBUK Libra.

Centrum Informacyjne Bibliotek Szkolnych jest adresowane do nauczycieli bibliotekarzy pracujących w bibliotekach szkolnych Białegostoku i powiatów: białostockiego, bielskiego, hajnowskiego, sokólskiego i siemiatyckiego.

Ad. 17 Współdziałanie ze szkołami wyższymi i zakładami kształcenia nauczycieli

W ramach tego zadania współpracowano z:

- Uniwersytetem w Białymstoku, Podlaską Fundacją Rozwoju Regionalnego oraz Fundacją Soclab – międzynarodowa konferencja PT. „Fiński model edukacji”;
- Wyższą Szkołą Wychowania Fizycznego i Turystyki w Białymstoku - konferencja naukowo-metodyczna „Inkluzja zamiast izolacji - uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na lekcjach wychowania fizycznego”;
- Archidiecezjalnym Seminarium Duchownym w Białymstoku i Seminarium w Drohiczynie – konferencje metodyczne dla katechetów.

Ad. 18 Współpraca z innymi bibliotekami i placówkami doskonalenia nauczycieli

- Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu – tworzenie bazy WikiEduLinków;
- Książnica Podlaska – współpraca przy Grze Miejskiej „Misja Ocalmy Literackie Podlasie”;
- Biblioteki szkolne miasta Białegostoku – współpraca przy organizacji Białostockiego Tygodnia Czytania Dzieciom, Podlaskich Spotkań z Pisarzami, grach literackich;
- Biblioteka Główna Uniwersytetu w Białymstoku – współpraca przy Podlaskim Forum Bibliotekarzy.

Inne zadania:

- organizacja Ogólnopolskiego Konkursu Języka Angielskiego "FOX" (2018 r. – I edycja),
- organizacja Międzynarodowego konkursu Kangur Matematyczny dla województwa podlaskiego,
- współpraca z Goethe Institut w Warszawie – prowadzenie jedynej w województwie podlaskim Medioteki Języka Niemieckiego oraz licencjonowanego ośrodka egzaminacyjnego,
- grant Podlaskiego Kuratora Oświaty - Wspomagająca rola „cyfrowej szkoły” w nauczaniu i uczeniu się – Białystok, Łomża, Suwałki (8 grup szkoleniowych),
- współpraca z MICROSOFT – partner programu MICROSOFT IN EDUCATION GLOBAL TRAINING.